

Dona estrangera, en situació irregular i treballadora de la llar

Les dones estrangeres estan en pitjor situació que els homes estrangers i que les dones espanyoles

L'informe sobre la situació laboral de la població estrangera a Catalunya, que anualment publica el Centre d'Estudis i Recerca Sindicals (CERES) de CCOO de Catalunya, s'ha centrat, aquest 2017, en la situació de les treballadores de la llar estrangeres. És per això que enguany s'ha fet conjuntament amb el Centre d'Informació per a Treballadors Estrangers (CITE) del sindicat.

Les dades disponibles de l'any 2016 mostren que les dones estrangeres estan en pitjor situació que els homes estrangers i que les dones espanyoles. Estan menys ocupades i més aturades, treballen més de manera irregular i a jornada parcial. A més, treballen en una proporció més alta que les espanyoles en feines sense qualificació, a la restauració i, especialment, al treball de la llar, on les dones estrangeres són més de la meitat de les treballadores del sector. Les dones llatinoamericanes representen les tres quartes parts de totes les treballadores de la llar estrangeres. Les que més efectius hi tenen són les hondurenyes (23%) i les bolivianes (17%). A més, en el sector hi ha vuit vegades més irregularitat laboral que en el total de les dones estrangeres ocupades.

Treball poc valorat

De la part qualitativa de l'estudi se n'extreu que la percepció social que ha atribuït històricament a les dones el treball de la llar és un element determinant que condiciona el marc legal i la normativa laboral en el sector. A més, s'ha de tenir en compte que una part molt important d'aquestes treballadores són estrangeres i moltes es troben en situació irregular. Això agreuja la seva situació personal i precaritzava encara més la seva relació laboral.

Les dones llatinoamericanes representen les tres quartes parts de totes les treballadores de la llar estrangeres

Cal tenir en compte que les reformes legals del 2011 i del 2012, que van comportar la inclusió de les treballadores de la llar com a sistema especial dins del règim general de la Seguretat Social, van mantenir aspectes clarament discriminatoris, com ara el desistiment voluntari i l'exclusió de les treballadores de la llar de la Llei de prevenció de riscos laborals, del FOGASA i, molt especialment, de la prestació d'atur.

Propostes de millora

L'informe presenta, finalment, un seguit de propostes orientades a millorar les condicions laborals de les treballadores del sector, que se centren, en primer lloc, en la necessitat de fer valer el caràcter estratègic de futur del treball de la llar enfront del model productiu clàssic. També considera que la ratificació, per part de l'Estat espanyol, del Conveni 189 de l'OIT obriria la porta a l'equiparació real d'aquestes treballadores a la resta de treballadors i treballadores del règim general de la Seguretat Social. En segon lloc, es reclama la flexibilització dels requisits i dels tràmits d'accés a la regularitat i a les renovacions de les autoritzacions de treball, previstos en la legislació d'estrangeria, ateses les dificultats que tenen les treballadores de la llar estrangeres per complir-los a causa de les especificitats de la relació laboral en el sector.

En tercer lloc, planteja la necessitat d'explorar models alternatius de contractació i d'oferta de serveis en el sector de la llar i les cures a partir del reforçament de l'estat del benestar (intermediació pública, xecs servei...) per permetre la intervenció sindical, la negociació col·lectiva i el control de les condicions laborals.

Finalment, l'informe constata la necessitat de fer arribar la veu de les treballadores allà on es prenen decisions que poden millorar la seva situació i promoure un acostament del sindicat a les associacions on s'agrupen aquestes treballadores, per fomentar l'organització i la sindicació de les treballadores de la llar a partir de noves fórmules basades en el teixit de xarxes socials i institucionals. ■ **Carles Bertran**